

Maribor, 8.4.2020

STANJE PREZIMNIH POSEVKOV ZARADI SUŠE IN PREDVIDENE AKTIVNOSTI, HITRI RASTLINSKI TESTI

Zelo malo padavin v zimskem času in sušen marec ter nadaljevanje obdobja brez padavin v aprilu že kažejo posledice pomanjkanja vlage na posevkih ozimnih žit in oljne ogrščice. Ti so ponekod redki, z malo listtne mase in razvitimi 2-3 kolenci ter ne preveč spodbudno razvito zasnovo klasa. Glede na to, da ni v bližji prihodnosti napovedi obilnejših padavin, bo verjetno letos pri pšenicah in ječmenih, posebej na lažjih tipih tal težko računati na zelo visoke pridelke, ki smo jih, ob upoštevanju primerne agrotehnike, bili navajeni v zadnjih letih, vsaj pri ječmenih. Zato bi, za doseganje visokih pridelkov bilo potrebno opraviti namakanje posevkov ozimnih žit, oljne ogrščice, sejane travinja in zgodnjega krompirja na vseh območjih, kjer obstajajo namakalni sistemi. Vlaga iz tal se izgublja zaradi povečane evapotranspiracije zaradi visokih dnevnih temperatur in vetra. Enkratni odmerek za namakanje se naj giblje med 15-20 mm, pri namakanju pa poskrbite, da tla ne bodo po namakanju preveč zbita. Na posevkih zgodnjih sort pšenice (posebej precej razširjena kakovostna sorta Valbona in dr., ki so zaradi visokih temperatur v marcu po dognojevanju že začele intenzivno z rastjo) je v zadnjem času na vršičkih listov opaziti rjavenje zaradi poškodb od mraza in hladnega vetra. Kljub temu, pa razvoj pšenice, ječmena in drugih žit, zaradi pomanjkanja vlage, kljub visokim dnevnim temperaturam stagnira. Zato ugotavljamo, da se na večini posevkov ozimnih žit, trenutno ne dajo kakovostno opraviti testi meritev nitrata dušika v rastlinah, ki bi bili uporabni pri oceni potreb za dognojevanje z dušikom. Hitri rastlinski test je smiselno opraviti, ko so rastline visoke najmanj 30-40 cm in imamo dovolj rastlinske mase za dobivanje soka. Ocenjujem, da bo uporabne rezultate rastlinskih testov, na osnovi katerih bo možno izdati strokovni nasvet za dognojevanje žit z dušikom, možno pridobiti po padavinah, večjih od 8-10 mm padavin. Zaradi dosedanjih sušnih razmer smo že pri izvedenih dognojevanjih imeli precej izgub dušika v ozračje, ki jih posevki niso uspeli izkoristiti, oziroma so ta gnojila izgubljena. Zato je z izvedbo dognojevanja (tudi v primeru izvedbe dognojevanja s KAN-om) potrebno počakati in ga opraviti neposredno pred napovedanimi padavinami. Le tako bo izkoristek gnojila dober in se bo zmanjšala izguba amonijskega dušika v zrak. Na KGZ Maribor predvidevamo, da bomo rastlinske teste izvajali na KGZ Maribor, sprejemali pa jih bomo v skladu z zahtevami osebnega varstva pred Covid-19 na KGZ Maribor, Vinarska 14, predvidoma v času med 25.4 in 30.4.2020. Čas zbiranja vzorcev na KGZ Maribor bodo naknadno objavljene na spletnih straneh KGZ Maribor in drugih elektronskih bazah.

Draga Zadravec
Specialistka za poljedelstvo